

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa **J. V.**, bytom R., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava **o výšku invalidného dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. februára 2011, č. k. 21Sd/55/2010 – 43, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. februára 2011, č. k. 21Sd/55/2010 – 43, v napadnutej časti, ktorou potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 12. apríla 2010, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 23. februára 2011, č. k. 21Sd/55/2010 – 43, zrušil rozhodnutia odporkyne číslo X. zo dňa 1. decembra 2009, 14. decembra 2009 a 14. apríla 2010. Súčasne potvrdil rozhodnutie odporkyne z 12. apríla 2010 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods.1 a § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) od 25. augusta 2005 priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok v sume 4 940 Sk mesačne a súčasne rozhodla, že navrhovateľovi podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. zaniká od 25. augusta 2005

nárok na doteraz vyplácaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý sa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje za invalidný dôchodok. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že o žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku z 10. októbra 2006 rozhodla odporkyňa rozhodnutiami 1. decembra 2009 a 14. decembra 2009, ktoré zrušila rozhodnutím zo dňa 14. apríla 2010 z dôvodu, že zdravotný stav navrhovateľa bol opätovne posúdený a podľa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom v Košiciach je navrhovateľ od 25. augusta 2005 invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 % a rozhodnutím z 12. apríla 2010 navrhovateľovi priznala od 25. augusta 2005 invalidný dôchodok v sume 4940 Sk mesačne. Krajský súd rozhodnutia odporkyne zo dňa 1. decembra 2009, 14. decembra 2009 a 14. apríla 2010 zrušil, pretože ich nepovažoval za súladné so zákonom a zaoberal sa zákonnosťou rozhodnutia odporkyne z 12. apríla 2010, vzhľadom na námietky navrhovateľa, ktorý nesúhlasil so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Konštatoval, že posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom poistenia Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom v Košiciach dňa 30. marca 2010 bolo komplexné a posudkový lekár vyvodil zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľa správne a zákonné závery, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie (dorzopathie) ponechal 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorú navýšil o 10% za iné zdravotné postihnutie (somatoformnú autonómnú dysfunkciu). Posudkový lekár správne posudzoval zdravotný stav navrhovateľa k dátumu 25. augustu 2005, od ktorého sám navrhovateľ žiadal zvýšiť mieru poklesu zárobkovej činnosti. Bral do úvahy všetky odborné nálezy, ktoré mu boli predložené, medzi nimi i neurochirurgické vyšetrenie z 10. mája 2005. Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľ, ktorému bola priznaná najvyššia prípustná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV., oddiel E, položka 4, písm. b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. (35 % - 45 %) nepreukázal žiadnymi odbornými nálezmi, že by spĺňal kritériá pre priznanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV., oddiel E, položka 4, písm. c/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. (70 % - 80 %).

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Namietal, že podľa neurochirurgického vyšetrenia z 10. mája 2005 je u neho prítomná myelopathia

a za tým sú podľa jeho názoru krčce, trpnutie, svalové ťažkosti a pod., čo by zodpovedalo vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Poukázal tiež na skutočnosť, že mu neboli priznané trovy konania, ktoré si mal vraj sám žiadať.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľa za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. a od 19. novembra 1999 mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Žiadosťou z 26. mája 2005 navrhovateľ požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku pre zhoršenie zdravotného stavu. Jeho invalidita bola posúdená 25. augusta 2005 podľa zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 18. júla 2006 so záverom o 45 %-nej miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí – *stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek s často recidivujúcimi prejavmi* podľa kapitoly XV., oddiel E položka 4 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. a naďalej sa mu podľa § 263 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 18. júla 2006 vyplácal čiastočný invalidný dôchodok (považovaný za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z.) v nezmenenej výške, teda v sume určenej podľa zákona č. 100/1988 Zb. Žiadosťou z 10. októbra 2006, doručenu odporkyni 26. októbra 2007, požiadal navrhovateľ o prehodnotenie invalidného dôchodku s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z. Jeho zdravotný stav bol podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. posúdený dňa 7. decembra 2006 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Rimavská Sobota so záverom, že nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb., ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. a rozhodnutím z 28. februára 2007 odporkyňa podľa § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietla žiadosť navrhovateľa z 26. októbra 2006 o zvýšenie invalidného dôchodku. Uvedené rozhodnutie

odporkyňa zrušila svojím rozhodnutím z 11. mája 2007. Rozhodnutím z 23. mája 2007 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 a § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré zmenila rozhodnutím z 19. októbra 2007 tak, že zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. a podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Rozhodnutie z 23. mája 2007 v spojení s rozhodnutím z 19. októbra 2007 bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2007, č. k. 21 Sd/168/2007-30, a vec bola vrátená odporkyňi na ďalšie konanie. Odporkyňa realizovala uvedený rozsudok tak, že rozhodnutím zo 6. marca 2008 podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. zamietla žiadosť navrhovateľa z 10. októbra 2006, pretože je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. Uvedené rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2009 sp. zn. 9So/2/2009 a vec bola vrátená odporkyňi na ďalšie konanie z dôvodu, že zdravotný stav navrhovateľa na účely rozhodnutia o nároku na vyšší invalidný dôchodok podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. nebol posúdený podľa kritérií ustanovených v § 71 uvedeného zákona. Dňa 3. novembra 2009 bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Rimavská Sobota so záverom, že navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % od 24. augusta 2005. V priebehu preskúvacieho konania posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Košiciach po opätovnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľa dňa 30. marca 2010 mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (45 %) zvýšil od 25. augusta 2005 o 10 % za iné zdravotné postihnutie – neurotickú poruchu stredne ťažkého stupňa, ťažko ovplyvniteľnú liečbou (kapitola V, položka 4, písm. a/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.). Rozhodnutie z 1. decembra 2009 o priznaní invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 a § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. od 25. augusta 2005 v sume 4042 Sk mesačne a rozhodnutie zo 14. decembra 2009 o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku od 25. augusta 2005 podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 v sume 4422 Sk mesačne a súčasnom zániku nároku na invalidný dôchodok podľa zákona účinného od 1. januára 2004 odporkyňa zrušila svojím rozhodnutím zo 14. apríla 2010 a rozhodnutím z 12. apríla 2010 priznala navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1 a § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. od 25. augusta 2005 invalidný dôchodok v sume 4940 Sk mesačne s tým, že od uvedeného dňa mu podľa § 263a ods. 5 zaniká nárok na doteraz vyplácaný čiastočný invalidný dôchodok, od 1. januára 2004 považovaný za invalidný dôchodok.

Navrhovateľ sa domáhal priznania vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie, predovšetkým z dôvodu, že jeho zdravotný stav sa v roku 2005 podstatne zhoršil oproti roku 2002, pričom poukazoval na odborné lekárske nálezy.

Podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 4 prílohy č. 4 zákona je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri stavoch po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek a stavoch po úraze chrbtice

- a) s miernym reziduálnym funkčným nálezom od 10 % do 20 %
- b) často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu od 35 % do 45 %
- c) s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom a *trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieračov* od 70 % do 80 %.

Podľa všeobecného posudkového hľadiska sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti určí podľa priebehu, aktivity a funkčných porúch chrbtice, potvrdených rtg.-diagnostikou chrbtice.

Z lekárskeho nálezov založených v posudkovej dokumentácii nevyplýva, že by zdravotné postihnutie chrbtice u navrhovateľa zodpovedalo postihnutiu a dôsledkom uvedeným v kapitole XV, oddiel E, položka 4 písm. c/ prílohy č. 4 zákona. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že podľa neurochirurgického vyšetrenia z 10. mája 2005 je u neho prítomná myelopathia, ktorá sa spolupodieľa na ťažkostiach, je potrebné uviesť, že v tomto náleze z 10. mája 2005 je uvedené, že podľa vyšetrenia magnetickou rezonanciou nie sú u navrhovateľa prítomné známky kompresie nervových štruktúr. Uvedený lekárske nález, ako aj ďalšie odborné lekárske nálezy boli posudkovými lekármi v priebehu preskúmvacieho konania opakovane vyhodnotené s totožným záverom, že vykonaná operácia krčnej chrbtice v apríli 2004 prebehla bez komplikácií a aj klinické odborné vyšetrenia zamerané na pohybový aparát (neurologické a neurochirurgické) vrátane hospitalizačného nálezu z neurologického oddelenia, preukazujú uspokojivý pooperačný nález, bez podstatnej progresie, bez kompresie nervových štruktúr (CT, MRI- vyšetrenie), bez radikulárneho alebo miechového útlaku, bez vplyvu na svalstvo, hybnosť, silu, bez ovplyvnenia postoja či chôdze. Sám navrhovateľ pri prejednaní veci krajským súdom uviedol, že nemá odborné nálezy, ktoré

by preukazovali parézy so svalovými atrofiami a poruchami zvieračov, takéto ochorenia mu nezistili.

Záver posudkových lekárov o zdravotnom stave navrhovateľa po operácii chrbtice s často recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu, zodpovedá položke 4 písm. b/ kapitoly XV., oddielu E prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Tento záver nie je v rozpore s lekáorskými nálezmi v posudkovej dokumentácii, s nálezom z neurochirurgického vyšetrenia z 10. mája 2005, ani so závermi ostatných lekáorských správ predloženými navrhovateľom v priebehu preskúvacieho konania. Z dôvodu, že celkový somatický stav navrhovateľa je ovplyvnený neurotickou poruchou a somatizujúcimi ťažkosťami, bola zvýšená miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za iné zdravotné postihnutie (neurotickú poruchu stredne ťažkého stupňa) o 10 % v súlade s § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., na celkových 55%.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver, že rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa zatiaľ nespôsobuje viac ako 55%-ný pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Postihnutie vyplývajúce z psychickej poruchy, ktoré vplýva aj na ochorenie chrbtice, bolo zohľadnené zvýšením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za iné zdravotné postihnutie o 10 %.

Medzi závermi posudkov neboli zistené rozpory a odvolací súd nemal dôvod pochybovať o ich odbornej úrovni. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní nemohol súd zohľadniť, lebo posudkoví lekári zohľadnili všetky ochorenia navrhovateľa, ktoré vyplývajú z odborných lekáorských vyšetrení, ktoré boli podkladom pre ich závery. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že má právo na náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa, túto jeho námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. Navrhovateľ totiž nebol v konaní pred krajským súdom úspešný, lebo krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne o priznaní invalidného dôchodku vo výške zodpovedajúcej 55%-nému poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a navrhovateľ sa v konaní domáhal vyššieho dôchodku.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľ má z dôvodu ďalšieho zhoršenia zdravotného stavu možnosť kedykoľvek znovu požiadať o zvýšenie invalidného dôchodku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. mája 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská